

План підтримки Евересту в чистоті провалився: Непал скасує депозити за повернення сміття

Проблема у тому, що значна кількість відходів залишається на великих висотах.

Непал вирішив відмовитися від багаторічної системи депозитів за сміття на Евересті, оскільки вона не змогла зменшити кількість відходів на найвищій горі світу. Як пише The Independent, система, що була запроваджена понад 10 років тому, вимагала від альпіністів сплачувати депозит у 4 000 доларів, який можна було повернути, якщо вони приносили з експедиції щонайменше 8 кг сміття.

Однак, йдеться у статті, ця політика не дала значущих результатів, особливо у таборах на висоті, де сміття найпомітніше і його найважче прибрати. Представники Міністерства туризму розповіли BBC, що систему буде скасовано, бо вона «не показала відчутного результату» і перетворилася на адміністративний тягар, незважаючи на те, що більшість альпіністів за ці роки отримували свої депозити назад.

За словами влади, проблема полягає в місцях збору відходів. Хоча альпіністи зазвичай забирають сміття з нижчих таборів, значна кількість відходів – контейнери для їжі, покинуті намети, кисневі балони та людські відходи – залишається на великих висотах. Причому частіше за все альпіністи віддають пріоритет поверненню кисневих балонів з вищих таборів.

«Інші речі, такі як намети, банки та коробки з їжею та напоями, зазвичай залишаються там, тому сміття накопичується», – сказав він.

За даними ЗМІ, у середньому альпініст продукує до 12 кг відходів під час експедиції на Еверест, яка зазвичай триває кілька тижнів.

«Офіційні особи називають обмежений контроль ще однією суттєвою проблемою. Поза контрольною точкою над льодовиком Кумбу спостереження за поведінкою зі сміттям на вищих ділянках гори практично відсутнє, а контроль там є складним і небезпечним», – пише видання.

Влада планує замінити депозит на невідшкодовуваний збір за прибирання, очікувана сума якого складе 4 000 доларів після затвердження парламентом. Зібрані кошти підуть на створення додаткових контрольних пунктів і залучення гірських рейнджерів для моніторингу прибирання у таборах на значній висоті. Представники туристичної галузі зазначили, що нова система створить спеціальний фонд для контролю та прибирання замість депозитної схеми, яка не змогла змінити поведінку альпіністів. Цей збір стане частиною недавно запровадженого п'ятирічного плану з прибирання гір, спрямованого на боротьбу зі сміттям на основних вершинах Непалу.

Хоча жодне комплексне дослідження ще не підрахувало загальну кількість сміття на Евересті, вважається, що та накопичилось десятки тонн, включно з людськими відходами, які не розкладаються при низьких температурах.

Зазначається, що кількість альпіністів, які намагаються піднятися на Еверест, зростає. Сьогодні це близько 400 осіб щороку, також піднімаються сотні гідів та обслуговуючий персонал.

Екологічні організації та місцева влада попереджають, що без постійного моніторингу та контролю будь-які заходи з прибирання ризикують залишатися зосередженими лише на нижчих таборах, тоді як сміття продовжує накопичуватися на великих висотах.

Нагадаємо, що Непал готує серйозні зміни правил для тих, хто хоче підкорити Еверест. Зокрема, зросла «вхідна плата», а також планують вимагати в альпіністів документ про підкорення вершини вище 7 тисяч метрів, щоб уникнути недосвідчених новачків. Також планується підвищити кваліфікацію гідів.

І поки, як очікується, плата за дозвіл на підкорення Евересту в пік сезону зростає до 15 тисяч доларів, Непал планує скасувати плату за сходження на інші гірські вершини. Таким чином влада країни намагається перенаправити потік туристів, який наразі концентрується навколо найвищої вершини світу - «вісьмитисячника» Евереста, висота якого перевищує 8849 метрів над рівнем моря.

Джерело: The Independent

Відновлення Каховського водосховища може стати помилкою, - еколог

За словами фахівця, відновити водосховище технічно можливо, але на це знадобляться роки - орієнтовно 5–8.

Запорізька АЕС та південні регіони України потребують надійного водозабезпечення, але відновлення Каховського водосховища не є оптимальним рішенням. Віцепрезидент з військової екології та відновлення екосистем в Асоціації професіоналів довкілля Валентин Щербина розповів УНІАН, які існують альтернативи та чому вони є більш економічно вигідними та менш ризикованими.

Наскільки Каховське водосховище критичне саме для ЗАЕС та чи є якісь альтернативи?

За словами еколога, ЗАЕС є надзвичайно важливим об'єктом для України - як у нинішніх умовах, так і для майбутнього відновлення після війни. Це один із ключових пунктів, який не можна включати до будь-яких переговорів чи обговорень щодо територій. Забезпечення безпеки АЕС та надійне водопостачання для її охолоджувача мають бути пріоритетними.

«Альтернативним варіантом водозабезпечення Запорізької АЕС і півдня України може стати прямий забір води з Дніпра з кількома безпековими порогами. Це технічно можливо, дешевше в перспективі і не потребує створення водосховища», - наголосив Валентин Щербина.

За його словами, альтернативний варіант забору води з Дніпра дозволяє забезпечити необхідний рівень охолодження значно швидше, ніж відновлення водосховища, яке потребує тривалого та складного технічного процесу з великими капіталовкладеннями і ризиками.

«Не варто вигадувати складні схеми - можна використати перевірені рішення, як це робила Чорнобильська АЕС: прямий забір води з охолоджувача працював без проблем і коштував близько 5 млн грн на рік. Аналогічно, підтримка рівня Київського водосховища за допомогою насосних станцій завжди була технічно простою і ефективною», - зауважив еколог.

За словами еколога, відновити водосховище технічно можливо, але на це знадобляться роки - орієнтовно 5–8. Проте відтворення колишніх систем, зокрема Каховського каналу та зрошувальних машин «Фрегат», є економічно неефективним: велика частина води, за його словами, витрачалася при транспортуванні або випаровувалася, а старі методи не відповідають сучасним потребам і умовам кліматичних змін.

Натомість доцільніше шукати альтернативні, більш дешеві та сучасні способи водозабезпечення, адаптовані до нинішньої системи розселення та водоспоживання, а не відновлювати застарілі радянські технології, каже він.

«Повноцінне відновлення питного водозабезпечення регіону без Каховського водосховища потребує орієнтовно €3–5 млрд капітальних вкладень і 6–10 років реалізації. Але! Ми отримаємо - сучасну систему водозабору, підготовки і очищення питної води, надійні магістральні водогони, сучасні насосні станції, резервуари, управління, автоматику та безпеку. Плюс водоощадне управління», - наголосив Щербина.

Він пояснив, що створити сучасну, кліматично орієнтовану систему питного водопостачання південного регіону України можливо навіть без відновлення Каховського водосховища, використовуючи кошти на повоєнне відновлення, зокрема заморожені активи рф.

«За шість, може, сім років такий проєкт можна реалізувати. Але це буде якраз краще, ніж було, а не відновити те, що вже морально застаріло», - зазначив еколог.

«До речі - за такі самі гроші можна зробити ще й сучасну, екологічно безпечну систему водовідведення і каналізації. Централізовану! Змучені війною люди цього регіону заслужили не новий вуличний туалет типу «сортир», а цивілізований і комфортний санвузол!» - наголосив він.

Чи існує ризик, що відбудова дамби завдасть природі більшої шкоди, ніж її відсутність?

Водночас відновлення дамби та водосховища, за словами фахівця, несе критичні екологічні ризики, адже нова екосистема вже почала формуватися. Тобто пряме відновлення старих умов технічно та екологічно невиправдане.

«Ландшафти вже почали відтворюватися природним шляхом і формують самодостатню заплаву екосистему, подібну до тієї, що існувала до створення водосховища. Природа сама відновлює водоочищення, регулює повені, рибні запаси зростуть на порядок, як за кількістю, так і за якістю. Те саме стосується і біорізноманіття, включно з ґрунтами та заплавами лісами, які мають історичне значення ще з часів скіфських часів», - наголосив він.

Окрім цього, за його словами, у заплаві частині можливе відновлення сільськогосподарства, зокрема відгінного тваринництва, де можна випасати великі стада худоби, а природа щороку безкоштовно забезпечуватиме кормову базу.

«Територія має потенціал для бортництва - за історичними свідченнями, раніше тут було стільки бджіл, що дуплистих дерев не вистачало для гнізд. Уздовж Дніпра простягалися гаї та сади, земля була надзвичайно родюча і багата. Сьогодні ця територія може приносити значний прибуток, зокрема завдяки туризму,

не поступаючись доходам від гідроелектростанцій», - зауважив Щербина.

Водночас, наголошує фахівець, очікувані прибутки від гідроелектростанції - «сміхвинні» 50–60 млн євро на рік.

«Для досягнення прибутковості, еквівалентної Каховській ГЕС, сонячним електростанціям потрібно близько 0,6–2,2 % площі Каховського водосховища. Водночас для досягнення прибутковості, еквівалентної Каховській ГЕС, потрібно інвестувати близько €0,6–1,8 млрд у сонячні електростанції (без накопичувачів) або €1,3–2,7 млрд із BESS. Це вдвічі швидше і менш ризиковано, ніж відновлення великої ГЕС», - підкреслив фахівець.

Крім очевидних втрат сільськогосподарських земель та пасовищ, існує і прихована шкода: підняття базисного рівня води до 16 м спричиняє ерозію та додаткові екологічні ризики.

«І при створенні нового водосховища ми знову піднімаємо бази ерозії, що активізує ерозійні процеси навколо цього нового рукотворного моря. Внаслідок підняття рівня води активізується ерозія та змив верхнього родючого шару ґрунту, включно з ґрунтами, близькими за родючістю до чорноземів», - додає еколог.

На сьогодні вербовим лісом, про який багато пишуть у ЗМІ, в ґрунті зв'язані досить шкідливі забруднюючі речовини, які потрапили до води і під час експлуатації Каховського водосховища, каже Щербина. Вони зафіксовані і відбувається біологічна ремедіація, тобто біологічне відновлення.

«Рослини надійно фіксують забруднюючі речовини у коренях, стовбурах і листках, перешкоджаючи їх переносу вниз по Дніпру до Чорного моря. Створення нового водосховища розчинить ці накопичені забруднення, спричинивши їх міграцію в нижню течію ріки та море», - пояснив еколог.

Чи потрібна повна демілітаризація регіону для початку відновлення водосховища?

«Ніякі роботи (без демілітаризації - ред.) ніхто не буде починати априорі, бо це небезпечно для життя і здоров'я. Ну і техніка також під небезпекою. Відновлення водосховища і взагалі підвищення економічного рівня українського народу не входить до планів агресора й окупанта. З точністю до навпаки. І будуть диверсії, обстріли тощо з боку росіян», - каже еколог.

З огляду на це Валентин Щербина підкреслив, що без демілітаризації будь-які інвестиції в відновлення водосховища будуть марними.

Названо «найзеленіші» міста світу: є несподівані переможці

В рейтингу домінує одна північноамериканська країна.

Нове дослідження визначило найбільш екологічно стійкі міста планети. Перше місце посів канадський Ванкувер, але у списку є й Лондон, де за останнє десятиліття збудували понад 270 хмарочосів, а ще близько 600 - у планах.

Лондон потрапив до рейтингу найсталіших міст світу

Як пише TimeOut, столиця Великої Британії потрапила до переліку найсталіших міст світу. Згідно з новим Green City Index, підготовленим компанією Reinders Corporation, що спеціалізується на кліматичних рішеннях, Лондон посів 10-те місце у світі, набравши 66,85 бала. Ба більше, за словами деяких експертів, Лондон технічно можна вважати лісом: понад п'яту частину міської території займають дерева.

У межах дослідження проаналізували міста по всьому світу за шістьма ключовими екологічними показниками: якість зелених зон, використання відновлюваної енергії, якість

повітря, розвиток громадського транспорту, зручність для велосипедистів і впровадження туристичних податків. Кожному критерію надали вагу залежно від його впливу на сталість міста, після чого сформувавши підсумковий Green City Score.

Ідеться не просто про наявність гарних парків - оцінювали, наскільки ефективно місто функціонує як для людей, так і для довкілля. Чим вищий бал, тим кращі екологічні умови.

Громадський транспорт Лондона отримав оцінку 64,5 зі 100, а з огляду на зростання велосипедних поїздок на 12,7% за минулий рік, показник «велосипедної зручності» склав 49,7 бала.

Очолив рейтинг канадський Ванкувер, який набрав 101,71 бала. Канада загалом показала вражаючі результати: до першої десятки також увійшли Монреаль (77,71) і Торонто (69,72).

Європа, своєю чергою, посіла високі позиції завдяки Осло (Норвегія), яке стало другим із результатом 100,57 бала, та Стокгольму (Швеція), що посів третє місце з 94,87 бала.

Генеральний директор Reinders Corporation

Герріт Ян Рейндерс зазначив:

«В умовах кліматичних змін і зростання міст розуміння того, які міста досягають успіху в питаннях сталого розвитку, є як ніколи важливим. Це дослідження показує, що екологічний спосіб життя та динамічне сучасне міське середовище можуть гармонійно співіснувати. Лондон також доводить, що навіть великі історичні міста здатні робити ставку на сталий транспорт».

ТОП-10 найбільш екологічно стійких міст планети:

1. Ванкувер, Канада
2. Осло, Норвегія
3. Стокгольм, Швеція
4. Мюнхен, Німеччина
5. Цюрих, Швейцарія
6. Копенгаген, Данія
7. Монреаль, Канада
8. Сан-Франциско, США
9. Торонто, Канада
10. Лондон, Велика Британія

Джерело: TimeOut

В Іспанії виявили підземний витік ртуті в одну з найбільших лагун Європи

Щороку у водойму потрапляє близько одного кілограма ртуті, стверджують вчені.

В Іспанії у прибережній лагуні Мар-Менор вчені виявили приховане джерело токсичного забруднення - підземну річку ґрунтових вод, яка щороку виносить у водойму близько одного кілограма ртуті, пише Earth.com.

Про це стало відомо із дослідження Інституту морських наук у Барселоні під керівництвом докторки Селін Лавернь. У ньому науковці вивчали, як мікроелементи металів переміщуються у прибережних водах і впливають на прилеглі екосистеми.

Мар-Менор - це мілководна гіперсолонна прибережна лагуна на південному сході Іспанії, відокремлена від Середземного моря вузькою піщаною косою. Вона займає близько 135 кв. км, що робить її найбільшою прибережною лагуною в західній частині Середземноморського регіону.

Команда учених простежила мережу підводного скиду ґрунтових вод - вод, які із прибережних водоносних горизонтів надходять у море, - під дном лагуни. Виявилось, що цей невидимий потік приносить ртуть у концентраціях, у 70 разів вищих, ніж у річці Альбухон.

Значна частина цієї ртуті є так званою «спадковою», тобто ці забруднення залишилися у ґрунтах і відкладах унаслідок минулої гірничої та сільськогосподарської діяльності. Коли ґрунтові води змішуються із соленою водою лагуни поблизу берега, виникають умови, сприятливі для утворення метилртуті - форми ртуті, яка накопичується в харчових ланцюгах.

Ці зони змішування мають низький вміст кисню та багаті на органічну речовину, що підтримує мікроорганізми, які перетворюють неорганічну ртуть на метилртуть.

Дослідники повідомили про виявлення високих концентрацій метилртуті у прибережних водах свідчить про те, що прибережні зони, де ґрунтові води надходять у море, можуть ставати осередками її активного утворення.

Метилртуть рухається вгору водними харчовими ланцюгами, тому більші хижі риби зазвичай містять її вищі концентрації, ніж дрібні організми, якими вони живляться.

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), метилртуть може пошкоджувати мозок і нервову систему, особливо під час внутрішньоутробного розвитку та в ранньому дитинстві.

Хоча нинішні рівні ртуті у воді та рибі Мар-Менора не вважаються критичними, вчені попереджають: поєднання цього забруднення із кліматичними змінами, спекотнішим літом та дефіцитом кисню може погіршити ситуацію.

Відкриття підземного джерела ртуті, за словами авторів дослідження, свідчить, що подібні «невидимі» загрози можуть існувати й в інших прибережних лагунах світу.

Як повідомлялося раніше, через атаки рф у Чорне море потрапили тонни олії - екологи вважають це екологічною катастрофою. Витік відбувся внаслідок масованих ударів по інфраструктурі порту «Південний». За словами очільника Одеської МВА Сергія Лисака, олія у морській воді утворює плівку на поверхні, яка обмежує доступ кисню та світла для морських організмів і може призвести до їх загибелі.

Джерело: Earth.com

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ, ДОВКІЛЛЯ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
Мінекономіки

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 200-47-53, факс (044) 253-63-71,
e-mail: meconomy@me.gov.ua, сайт: www.me.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37508596

30.12.2025

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля)

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «РІВНЕТЕПЛОЕНЕРГО»

ідентифікаційний код юридичної особи 36598008

вул. Данила Галицького, 27, м. Рівне, Рівненська обл., 33027

(заявник та його адреса),

30.12.2025

(дата видачі)

61/6101-12568/1

(номер висновку)

12868

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

61/6101-12868/2 від 30.12.2025

(номер і дата звіту про громадське обговорення)

ВИСНОВОК

з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності

«Експлуатація виробничих потужностей на території діючої котельні ТОВ «Рівнетеплоенерго» по вул. Князя Володимира, 75-Б в м. Рівне, враховуючи дві когенераційні газопоршневі установки контейнерного типу (КГУ № 1 та КГУ № 2), та експлуатацію виробничих потужностей на території діючої котельні ТОВ «Рівнетеплоенерго» по вул. Будівельників, 8 в м. Рівне, враховуючи одну когенераційну газопоршневую установку контейнерного типу (КГУ № 1), для забезпечення потреб в тепlopостачанні, гарячому водopостачанні житлових, комунальних та промислових об'єктів міста

За результатами оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, здійсненої відповідно до статей 3, 6 - 7, 9 і 14* Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», а саме: планованої діяльності з експлуатації виробничих потужностей на території діючої котельні ТОВ «Рівнетеплоенерго» по вул. Князя Володимира, 75-Б в м. Рівне, враховуючи дві когенераційні газопоршневі установки контейнерного типу (КГУ № 1 та КГУ № 2), та експлуатацію виробничих потужностей на території діючої котельні ТОВ «Рівнетеплоенерго» по вул. Будівельників, 8 в м. Рівне, враховуючи одну когенераційну газопоршневую установку контейнерного типу (КГУ № 1), для забезпечення потреб в тепlopостачанні, гарячому водopостачанні житлових, комунальних та промислових об'єктів міста, встановлено, що:

процедура оцінки впливу на довкілля (далі - ОВД) розпочата 09.05.2025 шляхом оприлюднення повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (далі - Реєстр) - 12868), 10.11.2025 до Реєстру внесено звіт з оцінки впливу на довкілля (далі - Звіт з ОВД), оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД та інші документи;

повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, оприлюднено суб'єктом господарювання в шести публічних місцях на території, де планується проводити плановану діяльність та в усіх населених пунктах, які можуть зазнати впливу планованої діяльності, підтвердженням чого є фотофіксація, а також оприлюднено в друкованих медіа «Еко Газета «Акцент»» від 01.05.2025 № 9, «Еко Журнал «Акцент»» від 01.05.2025 № 9 (59);

з дня офіційного оприлюднення зазначеного повідомлення про плановану діяльність, зауваження і пропозиції від громадськості щодо планованої діяльності до міністерства не надходили;

оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля було оприлюднено в шести публічних місцях на території, де планується проводити плановану діяльність та в усіх населених пунктах, які можуть зазнати впливу планованої діяльності, підтвердженням чого є фотофіксація, а також оприлюднено в друкованих медіа «Еко Газета «Акцент»» від 04.11.2025 № 25, «Еко Журнал «Акцент»» від 04.11.2025 № 25 (75);

громадські слухання з обговорення Звіту з ОВД планованої діяльності відбулися 02.12.2025 о 12:00 годині в режимі відеоконференції;

врахування пропозицій та зауважень, що надходили з дня офіційного оприлюднення повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до Звіту з ОВД, а також протягом громадського обговорення планованої діяльності після подання Звіту з ОВД, відображено в звіті про громадське обговорення, що є невід'ємною частиною даного висновку;

інформація про результати розгляду зауважень та пропозицій, наданих заінтересованими органами в рамках консультацій відображена в звіті про громадське обговорення, що є невід'ємною частиною даного висновку.

Основні характеристики та місце провадження планованої діяльності

Згідно з наданими матеріалами, планованою діяльністю передбачається експлуатація виробничих потужностей, враховуючи встановлені когенераційні установки (далі - КГУ) на території існуючих котельень у м. Рівне по вул. Князя Володимира, 75-Б та по вул. Будівельників, 8.

Відповідно до Звіту з ОВД, здійснення планованої діяльності передбачається на земельних ділянках площею 30 762 кв.м та 5 625 кв.м, що використовуються на підставі договору оренди (додаток 9 до Звіту з ОВД). Цільове призначення земель-

них ділянок (14.01 для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів передачі електричної енергії для обслуговування котельні та допоміжних будівель і споруд), на яких розташовані котельні, відповідає містобудівній документації. Викопювання з кадастрової карти із зазначенням земельних ділянок представлено на мал. 1.4 та 1.5 Звіту з ОВД.

Земельні ділянки по вул. Князя Володимира, 75-Б та по вул. Будівельників, 8, розташовані в північній частині м. Рівне. Існуючі промисловий майданчик являють собою впорядковану територію з діючими мережами електропостачання, водопостачання, побутової та зливової каналізації. Місцезнаходження промислових майданчиків котельень представлено на мал. 1.2, 1.3 Звіту з ОВД.

Робота котельні по вул. Князя Володимира, 75-Б забезпечується наступним обладнанням: два водогрійні опалювальні котли ТВГМ-30 та один водогрійний опалювальний котел ПТВМ-30-4 (копії паспортів котлів наведені в додатку 41 до Звіту з ОВД), а також дві КГУ виробництва JENBACHER: на базі двигуна-генератора JGS 320 GS-N.C, тип двигуна JGC 320, потужністю 1062 кВт (КГУ № 1); з поршневим двигуном (тип: JGS 320 GS-N.C), тип двигуна J320 GS-D05, потужністю 1067 кВт (КГУ № 2), технічні характеристики яких наведені в додатках 15, 16 до Звіту з ОВД.

Робота котельні по вул. Будівельників, 8 забезпечується наступним обладнанням: три водогрійні опалювальні котли ПТВМ-30М-4 (КВ-ГМ-35-150М) (копії паспортів котлів наведені в додатку 41 до Звіту з ОВД) та КГУ виробництва JENBACHER з поршневим двигуном (тип: JGS 320 GS-N.C), тип двигуна J320 GS-D05, потужністю 1067 кВт (КГУ № 1), технічні характеристики наведені в додатку 16 до Звіту з ОВД.

Паливом для експлуатації котельень та КГУ є природний газ. Річна витрата газу по котельнях за 2024 рік наведена в таблиці 1.3 Звіту з ОВД.

У котлах відбувається нагрівання робочої рідини теплоносія у вигляді гарячої води за рахунок теплоти палива, що спалюється. Котельні використовуються для централізованого тепlopостачання та з'єднуються з споживачами за допомогою теплових мереж.

Встановлені КГУ призначені для паралельної роботи з електричними мережами ТОВ «Рівнетеплоенерго» для повного покриття потреби котельень по енергоресурсам, а саме електроенергії, в опалювальний і міжопалювальний сезони, при цьому можливий процес перетікання від внутрішньої мережі ТОВ «Рівнетеплоенерго» до зовнішньої електричної мережі, з комплексною утилізацією теплоти від систем охолодження газових двигунів та вихлопних газів. Згенеровану теплову енергію використовуватимуть в тепловому контурі котельень для підігріву теплоносія в зворотному трубопроводі та для застосування в системі тепlopостачання.

Когенераційні установки (за адресами: вул. Князя Володимира, 75 та вул. Будівельників, 8) розміщуються в окремих приміщеннях існуючих будівель котельні та з'єднані з існуючими мережами тепlopостачання, електропостачання, каналізації. Здійснення будівельних робіт планованою діяльністю не передбачається.

Основний функціональний вузол когенераційної установки складається з газопоршневого двигуна, генератора, блока управління, теплообмінників, системи відведення відпрацьованих газів.

Подача природного газу до двигуна здійснюється через вузол регулятора нульового тиску високого ступеню безпеки. Всмоктування повітря здійснюється через сухий паперовий фільтр на змішувачі.

Природний газ та повітря подаються до змішувача газопоршневого агрегату, де утворюється газоповітряна суміш, тиск якої підвищується турбокомпресором газопоршневого агрегату з послідовним проміжним охолодженням суміші в теплообміннику.

Газоповітряна суміш, що потрапила в двигун газопоршневого агрегату, згорає, а вихлопні гази під тиском направляються на привідну турбіну нагнітача газоповітряної суміші. Далі вихлопні гази надходять в теплоутилізатор.

Відведення димових газів здійснюється у вихлопні труби. Для систематичного контролю за вмістом забруднюючих речовин в димових газах, що викидаються в атмосферне повітря при роботі котлів, передбачено встановлення газоаналізатора OKCI 5M-SH.

На проммайданчику по вул. Князя Володимира, 75-6 розташований столярний цех, який призначено для виконання ремонтних деревообробних робіт для власних потреб та дві сольові ями розмірами 5,7 м x 5,4 м для забезпечення процесу відновлення іонообмінної здатності катіоніту, яке задіяно в фільтрах хімоводочистки.

Режим роботи підприємства - цілодобовий в опалювальний період, з врахуванням графіка проведення поточних ремонтів обладнання та капітальних ремонтів обладнання, які проводяться в міжопалювальний період. Режим роботи основного обладнання на обох промислових майданчиках становить по 4320 год/рік. Режим роботи столярного цеху - 30-35 годин в квартал. Режим роботи деревообробних верстатів визначається необхідністю проведення певних ремонтних робіт на підприємстві.

Електропостачання та газопостачання підприємства здійснюється від існуючих мереж на підставі договорів (додатки 2, 3 до Звіту з ОВД). Водопостачання централізоване на підставі договору (додаток 5 до Звіту з ОВД) та спеціального дозволу на користування надрами (видобування технічних підземних вод) зі свердловин № 2, № 3 (додаток 6 до Звіту з ОВД).

Опис і оцінка можливого впливу на довкілля планованої діяльності

Планована діяльність з експлуатації виробничих потужностей на території діючих котельень ТОВ «Рівнетеплоенерго» може впливати на компоненти довкілля. Впливу може зазнати атмосферне повітря та водне середовище.

Незапланований негативний вплив на навколишнє середовище можливий лише при аварійних ситуаціях. Аварійні ситуації на об'єкті можливі внаслідок порушення технологічного процесу, технічних помилок обслуговуючого персоналу, порушення протипожежних правил техніки безпеки, стихійного лиха та інше.

При штатних умовах експлуатації об'єкта планованої діяльності аварійні ситуації не передбачаються. З метою недопущення виникнення аварійних ситуацій Звітом з ОВД передбачено ряд організаційно-технічних заходів, спрямованих на локалізацію та ліквідацію ситуації, а також недопущення забруднення навколишнього природного середовища, впровадження заходів щодо дотримання вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

Санітарно-захисна зона для об'єкту визначається відповідно до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 24.07.1996 за № 379/1404 (далі - ДСП-173-96).

Відповідно до даних Звіту з ОВД, санітарно-захисна зона для промислового майданчику ТОВ «Рівнетеплоенерго» становить: для столярної майстерні - 50 м (як для виробництва по обробці деревини, що належать до V класу небезпеки); для місця розвантаження солі - 50 м. Розрахункова санітарно-захисна зона для котельень встановлюється на рівні мінімальної - 50 м.

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ, ДОВКІЛЛЯ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ, враховуючи дані, наведені в звіті з оцінки впливу на довкілля, а саме те, що:

- **планована діяльність.** Метою планованої діяльності є експлуатація виробничих потужностей на території діючої котельні ТОВ «Рівнетеплоенерго» по вул. Князя Володимира, 75-Б в м. Рівне, враховуючи дві КГУ контейнерного типу (КГУ № 1 та КГУ № 2), та експлуатація виробничих потужностей на території діючої котельні ТОВ «Рівнетеплоенерго» по вул. Будівельників, 8 в м. Рівне, враховуючи одну КГУ контейнерного типу (КГУ № 1), для забезпечення потреб в теплопостачанні, гарячому водопостачанні житлових, комунальних та промислових об'єктів міста;

- **вплив на ґрунти та геологічне середовище під час провадження планованої діяльності.** Відповідно до Звіту з ОВД, ділянка місця провадження планованої діяльності розташована в промисловій зоні, на території, яка вже зазнала техногенного впливу. Експлуатація об'єктів планованої діяльності не створюватиме додаткового негативного впливу на ґрунти - не сприятиме зниженню їх родючості, не призведе до розвитку процесів деградації, виникненню ерозійних процесів. При нормальній експлуатації об'єкту планованої діяльності вплив на ґрунти не передбачається;

- **вплив на атмосферне повітря під час провадження планованої діяльності.** Згідно зі Звітом з ОВД, ТОВ «Рівнетеплоенерго» має дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від 19.06.2016 № 5610100000-350, виданий Рівненською обласною державною адміністрацією з терміном дії 10 років (додаток 23 до Звіту з ОВД).

При провадженні планованої діяльності викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря здійснюватимуться від стаціонарних джерел (джерелами утворення забруднюючих речовин на території котельні по вул. Князя Володимира, 75-6 є: два водогрійних опалювальних котли ТВГМ-30 та один водогрійний опалювальний котел ПТВМ-30М-4, дві КГУ виробництва JENBACHER (КГУ № 1 та КГУ № 2), столярний цех; по вул. Будівельників, 8 є: водогрійний опалювальний котел ПТВМ-30М-4 (КВГМ-35-150М) та КГУ виробництва JENBACHER (КГУ № 1)).

Розрахунок викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря при провадженні планованої діяльності представлено в розділі 1.5 Звіту з ОВД. Характеристика та обсяг викиду забруднюючих речовин наведені в таблиці 1.14 Звіту з ОВД. Розрахунок розсіювання забруднюючих речовин в атмосфері та значення концентрацій забруднюючих речовин в приземному шарі атмосфери на межі санітарно-захисної зони наведені в додатку 40 до Звіту з ОВД.

Згідно зі Звітом з ОВД, за результатами розрахунку розсіювання з урахуванням значень фонових концентрацій, максимальні приземні концентрації забруднюючих речовин не перевищують санітарно-гігієнічні нормативи на межі санітарно-захисної зони за усіма показниками;

- **вплив на водне середовище під час провадження планованої діяльності.** Відповідно до Звіту з ОВД, вода на підприємстві використовується для задоволення питних, господарсько-побутових та виробничих потреб.

Водопостачання та водовідведення на підприємстві здійснюється на підставі укладеного договору з РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» па подачу води з комунального водопроводу та прийняття стічних вод у комунальну каналізацію (додаток 5 до Звіту з ОВД).

Додатково, для забезпечення виробничих потреб підприємством здійснюється забір води зі свердловин № 2, № 3, які розташовані по вул. Князя Володимира, 75-Б, м. Рівне. Забір води здійснюється на підставі дозволу на спеціальне водокористування, виданого Державним агентством водних ресурсів України від 21.07.2025 № 161/ПНЗХ/49д-25 (додаток 38 до Звіту з ОВД), із встановленим лімітом забору води - 430,77 тис. м³/рік.

У додатку 27 до Звіту з ОВД наведено копію проекту зон санітарної охорони водозабору технічних підземних вод КП РМР «Теплотрансервіс». Згідно зі Звітом з ОВД, зона санітарної охорони суворого режиму (I пояс) Північно-Рівненського родовища технічних вод (свердловини № 2, № 3) розташована на території ТОВ «Рівнетеплоенерго» огорожена, забезпечена постійною охороною. ДІ «Українська геологічна компанія» на договірних засадах здійснює щоквартальні спостереження за режимом підземних вод Північно-Рівненського родовища, кількістю їх видобутку та якісним складом.

Відповідно до Звіту з ОВД, На території промислових майданчиків ТОВ «Рівнетеплоенерго» функціонують такі системи каналізації: господарсько-побутова, дощова, виробнича. У мережу господарсько-побутової каналізації відводяться всі побутові стоки котельень.

Території котельень забезпечені мережею дощової каналізації. Водовідведення поверхневих стічних вод (дощових і талих) виконуються за існуючими схемами, які передбачені були під час проектування та будівництва котельень, а також введення в експлуатацію та функціонування. Відведення поверхневих стічних вод здійснюється в існуючу міську зливу каналізацію.

Відповідно до даних Звіту з ОВД, при провадженні планованої діяльності технологічні скиди у водні об'єкти здійснювати не передбачається;

- **вплив на рослинний і тваринний світ, території та об'єкти природно-заповідного фонду під час провадження планованої діяльності.** Відповідно до листа Департаменту екології та природних ресурсів Рівненської обласної державної адміністрації від 13.05.2025 № вих-912/0/05/1-05/25 (додаток 34 до звіту з ОВД), території земельних ділянок ТОВ «Рівнетеплоенерго» не належать до територій та об'єктів природно-заповідного фонду області, їх охоронних зон, територій, резервованих для наступного заповідання, водно-болотних угідь міжнародного значення та елементів екологічної мережі області.

Згідно з листом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 27.05.2025 № 11/11-02/1995-25 (додаток 35 до Звіту з ОВД), земельні ділянки планованої діяльності не розташовані на території Смарагдової мережі.

Згідно зі Звітом з ОВД, ділянки розміщення котельень знаходяться в межах антропогенно трансформованих територій, на яких відсутні природні комплекси, ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин тощо. Представники флори і фауни в районі промислових майданчиків добре пристосовані до проживання в умовах антропогенного впливу, тому експлуатація об'єктів планованої діяльності не матиме додаткового впливу на популяції птахів і тварин;

- **вплив на клімат і мікроклімат під час провадження планованої діяльності.** Згідно зі Звітом з ОВД, джерелами викидів парникових газів на підприємстві будуть котли та КГУ, робота яких пов'язана зі спалюванням палива - природного газу. Під час експлуатації підприємства на проєктну потужність передбачається викид в атмосферне повітря наступних парникових газів: метан - 3,569 т/рік, азоту (1) оксид [N₂O] - 0,356 т/рік, вуглецю діоксид - 1150127,524 т/рік.

Згідно зі Звітом з ОВД, кількість викидів парникових газів не буде перевищувати допустимих концентрацій. Особливості кліматичних умов, які сприятимуть зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище будуть відсутні;

- **вплив на соціальне та техногенне середовища під час провадження планованої діяльності.** Згідно з листом Департаменту культури і туризму Рівненської обласної військової адміністрації від 13.05.2025 № 503/0/01-13/25 (додаток 36 до Звіту з ОВД), в межах території провадження планованої діяльності об'єкти (пам'ятки) культурної спадщини відсутні.

Відповідно до даних Звіту з ОВД, неканцерогенний ризик для здоров'я населення при впливі забруднюючих речовин при максимальному навантаженні технологіч-

ного обладнання підприємства можна вважати допустимим, імовірність виникнення шкідливих ефектів у населення розглядається як вкрай мала. Ризики розвитку індивідуальних канцерогенних ефектів для здоров'я населення при впливі забруднюючих речовин, що викидаються джерелами викидів відсутні. Рівень соціального ризику планованої діяльності оцінюється як умовно прийнятний;

- вплив шуму та вібрації на довкілля під час провадження планованої діяльності. Відповідно до Звіту з ОВД, при експлуатації підприємства основними джерелами шуму є вентиляційне обладнання та КГУ. Результати розрахунків рівнів шуму в октавних смугах з середньгеометричними частотами наведені в таблиці 1.17 Звіту з ОВД. За результатами проведених розрахунків встановлено, що рівень шумового навантаження на межі найближчої житлової забудови при одночасній роботі технологічного обладнання не перевищує допустимих рівнів шуму, які встановлені для територій, що безпосередньо прилягають до житлових будинків.

Згідно зі Звітом з ОВД, джерелами вібрації є технологічне та вентиляційне обладнання. На межі житлової забудови рівень вібрації від роботи технологічного обладнання визначається як «відсутній» за санітарно-гігієнічними нормативами;

- вплив радіаційного забруднення, електромагнітного та іонізуючого випромінювання на довкілля під час провадження планованої діяльності. Відповідно до даних Звіту з ОВД, ультразвукові, електромагнітні та іонізуючі випромінювання, які можуть чинити негативний вплив на навколишнє середовище, при експлуатації об'єкта планованої діяльності відсутні. Можливість радіаційного забруднення виключено, оскільки сировина та матеріали, що використовуються на об'єкті, відповідають діючим санітарним та гігієнічним нормативам;

- управління відходами під час провадження планованої діяльності. Відповідно до Звіту з ОВД, під час здійснення планованої діяльності будуть утворюватися відходи, що не є небезпечними, та небезпечні відходи.

Згідно з даними Звіту з ОВД, на підприємстві застосовується роздільне збирання та тимчасове зберігання виробничих відходів. Зберігання кожного виду відходу здійснюється в окремій герметичній тарі (ємності), що забезпечує локалізоване зберігання, дозволяє виконувати вантажно-розвантажувальні та транспортні роботи і виключає розповсюдження в навколишньому середовищі шкідливих речовин. По мірі накопичення здійснюється передача утворених відходів на управління спеціалізованим підприємствам, що мають відповідні дозвільні документи (ліцензії) на надання послуг у сфері управління відходами, відповідно до укладених договорів,

а також з урахуванням усієї інформації, зауважень і пропозицій, що надійшли протягом строку громадського обговорення (звіт про громадське обговорення разом з таблицею повного, часткового врахування або обґрунтованого відхилення зауважень і пропозицій є невід'ємною частиною цього висновку), вважає допустимим/недопустимим провадження планованої діяльності з огляду на нижченаведене, а саме:

на підставі наведених у Звіті з ОВД оцінок впливів на компоненти довкілля (ґрунти та геологічне середовище, атмосферне повітря, водне середовище, рослинний і тваринний світ, природно-заповідний фонд, клімат і мікроклімат, соціальне та техногенне середовища) сукупний вплив планованої діяльності є допустимим;

за результатами аналізу звіту з оцінки впливу на довкілля встановлено, що основний вплив планованої діяльності очікується на атмосферне повітря та водне середовище. При виконанні екологічних умов, встановлених для планованої діяльності, зазначені впливи на компоненти довкілля можуть характеризуватись як екологічно допустимі.

Екологічні умови провадження планованої діяльності:

1. Для планованої діяльності встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності, а саме:

- реалізацію планованої діяльності здійснювати відповідно до вимог Земельного кодексу України та Закону України «Про охорону земель»;

- користування земельними ділянками здійснювати лише при наявності документів землекористування та з цільовим призначенням земель, що відповідає даній планованій діяльності;

- забезпечити дотримання норм ГДК забруднюючих речовин у ґрунті в межах території планованої діяльності;

- не допускати потрапляння в ґрунт відходів, нафтопродуктів, паливо-мастильних матеріалів та інших забруднюючих речовин, а у разі надзвичайних ситуацій - забезпечити локалізацію, ліквідацію та відновлення до природного стану ґрунтів;

- реалізовувати заходи, визначені у Звіті з ОВД з метою попередження забруднення і негативного впливу на ґрунти, земельні ресурси;

- плановану діяльність, зокрема викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, здійснювати відповідно до Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;

- викиди із стаціонарних джерел можливі з урахуванням та на підставі дозволу на викиди, та не повинні призводити до перевищення гігієнічних нормативів на межі санітарно-захисної зони, найближчої житлової забудови;

- викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря із стаціонарних джерел підприємства, які не підлягають регулюванню та за якими не здійснюється державний облік, не повинні призводити до перевищення гігієнічних нормативів на межі нормативної санітарно-захисної зони;

- забезпечити дотримання Технологічних нормативів допустимих викидів забруд-

нюючих речовин із теплосилових установок, номінальна теплова потужність яких перевищує 50 МВт, затверджених наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 22.10.2008 № 541, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 17.11.2008 за № 1110/15801 (зі змінами);

- викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел викидів планованої діяльності в атмосферне повітря повинні відповідати вимогам Нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин зі стаціонарних джерел, затверджених наказом Мінприроди від 27.06.2006 № 309, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України від 01.08.2006 за № 912/12786;

- забезпечувати проведення контролю за дотриманням затверджених нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

- забезпечити здійснення організаційно-господарських, технічних та інших заходів щодо забезпечення виконання вимог, передбачених стандартами та нормативами екологічної безпеки в галузі охорони атмосферного повітря;

- забезпечувати здійснення інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин від джерел забруднення атмосферного повітря;

- не перевищувати очікувані показники викиду забруднюючих речовин в атмосферне повітря, задекларовані в Звіті з ОВД;

- не перевищувати встановлені гранично допустимі концентрації по основним забруднюючим речовинам на межі санітарно-захисної зони;

- вживати заходи з метою мінімізації викидів забруднюючих речовин до атмосферного повітря при провадженні технологічних операцій;

- забезпечити регулювання викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря в період несприятливих метеорологічних умов;

- реалізацію планованої діяльності здійснювати відповідно до вимог Водного кодексу України та Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод»;

- водокористування здійснювати відповідно до статті 49 Водного кодексу України;

- забезпечити оснащення пристроями і вимірювальною апаратурою, що здійснює облік об'єму забору води та вести журнал обліку забраної води зі свердловини;

- з метою охорони підземних вод дотримуватись вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»;

- при здійсненні планованої діяльності суворо дотримуватись вимог Правил охорони підземних вод, затверджених наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів від 11.05.2023 № 325, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 29.06.2023 за № 1093/40149;

- забезпечити здійснення систематичних спостережень у мережі спостережних пунктів з метою контролю за якісним та кількісним складом підземних вод, а також за якісним складом поверхневих вод;

- забезпечити виконання статті 44, 86, 88, 89 Водного кодексу України;

- забороняється скид стічних вод на рельєф місцевості та у поверхневі водні об'єкти;

- не допускати потрапляння неочищених стічних вод у підземні водоносні горизонти;

- забезпечити організацію збору, очищення, відведення дощових і талих вод;

- забезпечити герметичність всіх споруд, що забезпечують збір стічних вод, для унеможливлення попадання забруднюючих речовин в ґрунт та підземні води;

- поводження з господарсько-побутовими стічними водами здійснювати на підставі договорів із спеціалізованими організаціями та у відповідності до чинного законодавства;

- забезпечити дотримання Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 № 316, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 15.01.2018 за № 56/31508;

- здійснювати діяльність відповідно до законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про тваринний світ», «Про рослинний світ», «Про Червону книгу України», «Про природно-заповідний фонд України», «Про екологічну мережу»;

- забезпечити охорону середовищ існування, умов розмноження і шляхів міграції тварин;

- здійснювати плановану діяльність відповідно до Законів України «Про охорону культурної спадщини» та «Про охорону археологічної спадщини»;

- не перевищувати показників виробничого шуму та вібрації на межі найближчої житлової забудови, встановлених нормативно-правовими актами та санітарними нормами;

- вживати заходи, щодо зменшення шуму та вібрації при провадженні планованої діяльності;

- вживати заходи щодо недопущення впродовж доби перевищень рівнів шуму, встановлених санітарними нормами;

- застосовувати звукоізолюючі елементи в приміщеннях, де розміщене обладнання, яке є джерелом шуму та вібрацій;

- забезпечити використання звуко- та віброізолюючих матеріалів на обладнанні;

- управління відходами здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами», документів дозвільного характеру та укладених договорів із суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, у тому числі, з небез-

печними;

- класифікувати відходи відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 20.10.2023 № 1102;

- забезпечити здійснення діяльності підприємства таким чином, щоб запобігати утворенню відходів, зменшувати їх утворення, запобігати їх негативному впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище;

- не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;

- забезпечити утримання в належному санітарному і технічному стані місць утворення та зберігання відходів, дотримання встановлених правил техніки безпеки та пожежної безпеки у таких місцях;

- забезпечити передачу небезпечних відходів суб'єктам господарювання, які мають дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами на підставі укладених договорів;

- забезпечити ведення технологічного процесу та обслуговування обладнання у суворій відповідності з керівництвом по експлуатації (режимними картами), проектною документацією, виробничими інструкціями, інструкціями з техніки безпеки, протипожежної та екологічної безпеки;

- забезпечити відповідність усієї запірної арматури, встановленої на трубопроводах, 1 класу герметичності затвора захисної арматури, технічним умовам, державним стандартам, санітарним нормам і регламентам технологічних процесів;

- на випадок підвищення тиску, понад передбаченим режимом, здійснити оснащення устаткування захисними клапанами;

- здійснювати проведення постійного контролю за технічним станом обладнання;

- забезпечити справність електрообладнання, заземлення, ізоляції та огороження струмоведучих частин;

- забезпечити своєчасне проведення планового, попереджувального ремонтів обладнання з обов'язковим післяремонтним контролем шумових та вібраційних характеристик;

- у процесі реалізації планованої діяльності використовувати лише ту сировину, що відповідає технічним умовам (регламентам), державним стандартам, (сертифікатам якості), санітарним нормам та регламентам технологічних процесів;

- здійснювати провадження планованої діяльності за умов наявності та з дотриманням усіх документів, у т.ч. документів дозвільного характеру, які з огляду на законодавство, регулюють зазначену діяльність;

- дотримуватись інших природоохоронних заходів, передбачених відповідними технологічними регламентами та Звітом з ОВД;

- у разі встановлення факту перевищення щодо будь-якого показника, що контролюється - вжити заходи щодо приведення технологічного процесу до штатного стану;

- при здійсненні планованої діяльності дотримуватись вимог Закону України «Про систему громадського здоров'я»;

- плановану діяльність здійснювати відповідно до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 24.07.1996 № 379/1404;

- провадження планованої діяльності здійснювати відповідно до Порядку та умов страхування

відповідальності суб'єктів господарювання, інших юридичних осіб, у користуванні яких є об'єкти підвищеної небезпеки, за шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок надзвичайних ситуацій, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 28.12.2023 № 1081 зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 29.01.2024 за № 147/41492;

- забезпечити здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля у разі змін планованої діяльності, які підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1010 «Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля».

2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків, а саме:

- забезпечити дотримання норм пожежної безпеки відповідно до чинних нормативно-правових актів;

- припиняти будь-які роботи при виникненні нештатних ситуацій (аварія, несправність, несприятливі метеорологічні умови тощо) до приведення технологічного процесу у відповідність до регламентних умов;

- розробити план організаційних заходів щодо локалізації та ліквідації надзвичайних ситуацій, аварій;

- при виникненні аварійних, нештатних ситуацій характеристики кількісного та ясного впливу на компоненти довкілля, компенсаційні заходи визначаються в порядку до вимог діючих законодавчих норм та актів;

- забезпечити наявність чіткого регламенту та необхідної кількості засобів для локалізації та ліквідації, у повному обсязі, з метою мінімізації можливого негативного впливу на навколишнє природне середовище, будь-якої аварійної ситуації.

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення трансграничного впливу планованої діяльності,* а саме:

- підстави для здійснення трансграничної оцінки впливу на довкілля відсутні.

4. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення таких компенсаційних заходів**:

- здійснювати оплату компенсаційних збитків при аварійних ситуаціях;

- забезпечити озеленення і організацію санітарно-захисної зони підприємства, у відповідності до вимог ДСП-173-96;

- своєчасно та в повному обсязі сплачувати обов'язкові екологічні платежі.

5. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля**, а саме:

- здійснювати утримання території планованої діяльності в належному санітарному та екологічному стані;

- організувати регулярний контроль за технічним станом установок, обладнання та трубопроводів;

- забезпечувати працівників засобами колективного та індивідуального захисту (спеціальний одяг та взуття), та ефективно їх використовувати;

- запровадити заходи, розробити технологічні рішення щодо зменшення шуму та обсягу відходів, які утворюватимуться;

- здійснювати організаційні, економічні, екологічні та інші заходи, спрямовані на раціональне використання та охорону земель, їх захист від шкідливого антропогенного впливу;

- забезпечити екологічну безпеку, раціональне використання природних ресурсів, додержання

вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

6. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення післяпроектного моніторингу, а саме:

- щоквартально здійснювати моніторинг впливу планованої діяльності на якість атмосферного повітря на межі санітарно-захисної зони та найближчої житлової забудови;

- щорічно здійснювати моніторинг вмісту забруднюючих речовин зі стаціонарних джерел за допомогою прямих інструментальних замірів;

- щоквартально здійснювати моніторинг впливу шуму від планованої діяльності на межі найближчої житлової забудови у денний та нічний час доби;

- щомісяця здійснювати спостереження за мікробіологічними та фізико-хімічними показниками якості стічних вод.

Результати післяпроектного моніторингу (звіти післяпроектного моніторингу разом з копіями протоколів лабораторних досліджень параметрів навколишнього середовища, що виконуються в рамках післяпроектного моніторингу чи інших матеріалів, що містять результати досліджень) подавати протягом наступного місяця за звітним до уповноваженого центрального органу, а також забезпечувати їх опублікування на власному вебсайті (у разі наявності) або направляти до органів місцевого самоврядування відповідних адміністративно-територіальних

одиниць, що можуть зазнати впливу планованої діяльності для публікації на їх вебсайтах. Моніторинг здійснюється щорічно протягом двох років з моменту початку провадження планованої діяльності.

Примітка: Якщо під час провадження господарської діяльності буде виявлено значний негативний вплив цієї діяльності на життя і здоров'я населення чи довкілля та якщо такий вплив не був оцінений під час здійснення оцінки впливу на довкілля та/або істотно змінює результати оцінки впливу цієї діяльності на довкілля, рішення про провадження такої планованої діяльності за рішенням суду підлягає скасуванню, а діяльність - припиненню.

7. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля на іншій стадії проектування**, а саме:

- здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля для планованої діяльності не передбачається в разі виконання екологічних умов.

Висновок з оцінки впливу на довкілля с обов'язковим для виконання. Екологічні умови, передбачені у цьому висновку, с обов'язковими.

Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

Директор департаменту екологічної оцінки Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України

М.О. Шумкус

Заступник Міністра економіки, довкілля та сільського господарства України

В.З. Кіндратів

Підготовлено:

Ведмідь А.І.

* Якщо здійснювалася процедура оцінки трансграничного впливу.

** Якщо з оцінки впливу на довкілля випливає така необхідність.

У Франції поки не вийшло відмовитися від пластикових стаканчиків

Крайній термін використання одноразових пластикових стаканчиків перенесено на чотири роки.

Уряд Франції у вівторок на чотири роки, до 2030 року, відклав заборону на одноразові пластикові стаканчики. Як пише Euractiv, причиною стали труднощі з пошуком альтернатив.

З 1 січня 2026 року у Франції мала набути чинності заборона на використання одноразових пластикових стаканчиків. Однак в уряді пояснили, що з технічних причин виключити їх використання не вийде і тому термін було перенесено.

У 2028 році буде проведено новий огляд прогресу, досягнутого у заміні одноразових пластикових стаканчиків. Попередньо заборона набуде чинності 1 січня 2030 року. Але й тоді компанії матимуть 12 місяців перехідного

періоду, щоб позбутися своїх запасів.

Видання нагадало, що протягом останнього десятиліття Франція поступово запроваджує заборони на одноразові пластикові вироби. Зокрема, з 2022 року заборонені поліетиленові пакети для вантажів вагою менше 1,5 кілограма (в основному фруктів та овочів).

Законом встановлено 2040 рік, як крайній термін для відмови від усіх одноразових пластикових виробів. Причина в екології, оскільки пластик забруднює річки та океани.

Але урядове агентство із захисту прав споживачів DGCCRF у звіті, опублікованому минулого року, заявило, що майже п'ята частина з приблизно 100 компаній, які воно перевірило у 2023 році, порушували правила щодо виробництва або використання одноразових пластикових виробів.

Слідчі заявили, що деякі компанії продавали продукти у пластиковому пакуванні, а деякі змінили назву товару, намагаючись обійти заборону.

Нагадаємо, що у Євросоюзі планують відмовитися від використання пластикового посуду, соломинок, а також кріплень для повітряних куль з пластику.

Крім того, планується обмежити використання пластикових упаковок для їжі. Таким чином планується зменшити кількість пластикового сміття, яке не підлягає переробці.

В Україні також розробляються плани для обмеження одноразового пластикового посуду, виробленого з матеріалів, що не розкладаються та не переробляються. Також введені в дію обмеження на використання пакетів з пластику.

Джерело: Euractiv

Зниклий робот в Антарктиді повернувся і він має невітні новини

Австралійський робот в Антарктиді зібрав рідкісні дані про льодовики, виявивши теплу воду під льодовиком Денман, що спричиняє його танення.

Отримані дані важливі для розуміння взаємодії океану і льоду та ризиків танення льодовиків у Східній Антарктиді, що загрожує підвищенням рівня світового океану.

Австралійський науковий експеримент в Антарктиді ледь не завершився провалом, але зрештою приніс унікальні результати. Океанічний робот, який зник під льодом на кілька місяців, повернувся з рідкісними даними про стан льодовиків і вплив кліматичних змін на Східну Антарктиду.

Австралійська національна наукова агенція CSIRO запустила в Південному океані автономний океанічний поплавок, оснащений датчиками солоності та температури. Його завданням було дослідити льодовик Тоттен і оцінити, як його можливе танення може вплинути на рівень світового океану. За планом робот мав занурюватися під воду і раз на 10 днів спливати, щоб передавати дані супутникам. Про це повідомляє BGR.

Що виявив робот під кригою?

Проте океанічна течія збила пристрій з курсу і віднесла його далеко на захід. У результаті поплавок опинився під льодом льодовика Денман і

шельфового льоду Шеклтона – у зоні, куди науковцям майже неможливо дістатися для прямих вимірювань. Дослідники вважали робота втраченим, але через дев'ять місяців він несподівано знову з'явився на поверхні.

Як пише Futura, увесь цей час пристрій продовжував виконувати свою місію. Він вимірював температуру і солоність води від морського дна до нижньої межі льодового шельфу. Передати інформацію він не міг, адже не мав змоги спливати, але кожна спроба підйому завершувалася зіткненням із кригою. Саме ці контакти дозволили роботу фіксувати глибину льодового шельфу.

Команда змогла зіставити ці дані з супутниковими вимірюваннями товщини льоду і відновити маршрут, яким рухався поплавок. Загалом за час автономної подорожі він зібрав 195 повних профілів даних.

Результати показали, що шельфовий лід Шеклтона поки не перебуває під загрозою активного танення через теплі води. Натомість під льодовиком Денман зафіксовано наявність теплої води, яка вже спричиняє його танення. Цей льодовик сам по собі може підвищити рівень світового океану майже на 152,4 см, що становить серйозну загрозу для узбереж по всьому світу.

Особливу цінність має те, що вимірювання стосуються саме Східної Антарктиди, де зосе-

реджено більше льоду, ніж у західній частині континенту. Танення місцевих льодовиків може мати ще масштабніші наслідки для рівня моря. Дані також можуть допомогти з'ясувати, чи піднімається Антарктида з океану і як це вплине на глобальні процеси.

Міжнародна група дослідників дійшла висновку, що масштабний відступ Східно-Антарктичного льодовикового щита (EAIS) близько 9000 років тому був зумовлений самопідтримуваним зворотним зв'язком між таненням льоду та океанською циркуляцією. Вчені назвали цей феномен «каскадним позитивним зворотним зв'язком». Він полягає в тому, що тала вода з одного регіону прискорює процеси танення в інших, що може бути ключовим фактором для розуміння нестабільності льодовикових щитів Антарктиди як у минулому, так і сьогодні.

Сьогодні спостереження фіксують швидкий відступ льодовиків Туейтса та Пайн-Айленд у Західній Антарктиді, спричинений саме вторгненням теплих глибинних вод. Якщо подібні каскадні процеси діють і зараз, регіональне танення може поширитися, прискоривши загальну втрату льодовикового покриву та, як наслідок, підняття рівня світового океану.

Джерело: BGR

Засновник та Видавець
Товариство з обмеженою
відповідальністю «ГЕОАКЦЕНТ»
Гол. редактор Глушаниця Максим Володимирович
Відповідальний за випуск:
Глушаниця Максим Володимирович
Видання виходить кожен місяць
за наявності матеріалів.

Адреса редакції:
Україна, 01033, м. Київ, вул. Желянська, буд. 59,
оф. 159 ;
тел.: +380734710037; geo.accent.tov@gmail.com
Свідоцтво про реєстрацію засобу масової
інформації КВ 25246-15186Р від 7.09.2022 р.
Газета не завжди поділяє позицію
авторів публікації.
Видання розповсюджуються безкоштовно

За достовірність інформації несуть
відповідальність автори публікації та рекламодавці.
Віддруковано ФОП Щуренко Валерія Миколаївна

Наклад 3000 прим.
Замовлення №30/2
Дата виходу в світ
30 Грудня 2025 року